

عنوان مقاله:

تحولات سیاست گذاری اجتماعی در عصر پهلوی: فراز و فرود رابطه دولت و ملت

محل انتشار:

فصلنامه برنامه ریزی رفاه و توسعه اجتماعی، دوره 7، شماره 28 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 42

نویسنده:

رضا امیدی - عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

خلاصه مقاله:

در این مقاله، تحولات سیاست گذاری رفاهی و عوامل موثر بر روند تحولات آن در عصر پهلوی بررسی شده است. مسیله اصلی مقاله، شناسایی عوامل تاثیرگذار بر سیاست های اجتماعی در دوره پهلوی است. در مطالعاتی که تاکنون در این زمینه انجام شده، تحولات سیاست گذاری اجتماعی ایران حول یک عامل بررسی شده است. فرضیه مقاله حاضر این است که در دوره های مختلف، عوامل متفاوتی در این زمینه نقش داشته اند و نمی توان کل این دوره را براساس یک عامل توضیح داد. در این مقاله روند تحولات در سه دوره رضا شاه، دوره سقوط رضا شاه تا کودتای 28 مرداد، دوره کودتا تا انقلاب مورد مطالعه قرار گرفته است. بدین منظور، از طریق مطالعه اسنادی و بررسی مذاکرات مجلس شورای ملی، داده های لازم گردآوری و تحلیل شده است تحولات سازمانی و نهادی این دوره ها نشان می دهد که در هر دوره عوامل متفاوتی در شکل گیری و توسعه سیاست های رفاهی نقش داشته اند. روی کارآمدن حکومت پهلوی به عنوان سرآغاز شکل گیری دولت در معنای مدرن آن در ایران شناخته می شود. در این دوره انواعی از نهادسازی ها در راستای ملت سازی و دولت سازی انجام شده است که سیاست های رفاهی نیز در همین چارچوب تحلیل می شود. اما بعد از شهریور 1320 و سقوط دولت رضا شاه جنبش چپ در ایران فعال شد و مطالبات اجتماعی نقش بیشتری در شکل دادن به سیاست های رفاهی ایفا کرد. اثرگذاری این عامل نیز از اواسط دهه 30 و پس از کودتای 28 مرداد تقلیل یافت و دولت تلاش کرد با اتکالی به درآمدهای رو به افزایش نفت نقش بیشتری در حوزه رفاه برعهده گیرد تا ضمن ایجاد سطح رفاه نسبی برای گروه های مختلف اجتماعی، از این طریق نوعی کنترل و نظارت اجتماعی را نیز اعمال کند

کلمات کلیدی:

تحلیل سیاست، نهادگرایی تاریخی، ملت سازی، صنعتی شدن، عوامل بین المللی، رابطه دولت-ملت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/683979>

